

Devlet Denizyolları İşletme Genel Müdürlüğü 1943 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresiyle, Devlet Denizyolları İşletme Genel Müdürlüğü 1943 yılı Kesinhesap Kanunu tasarısı ve Sayıştay Komisyonu raporu (3/168, 1/176)

Devlet Denizyolları İşletme Genel Müdürlüğünün 1943 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin sunulduğuna dair Sayıştay Başkanlığı tezkeresi (3/168)

T. C.
Sayıştay
Sayı :
U : 297529
H : 1139

23. V. 1949

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Denizyolları İşletme Genel Müdürlüğünün 1943 Bütçe yılı Kesinhesabına ait Uygunluk Bildiriminin ilişik olarak sunulduğunu en derin saygılarımla arz ederim.

Sayıştay Başkanı
S. Oran

Uygunluk Bildirimi

Anayasa ve Muhasebe Umumiye Kanunu hükümlerine uyularak Ulaştırma Bakanlığından Sayıştay'a gönderilen Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1943 mali yılı Kesinhesabı ve bilançosu Sayıştay'ca incelenip yargılanmış olan muhasip idare hesabına karşılaştırılmış ve bağlı cetvellerde yazılı meşruhat gözönünde tutulmak suretiyle Kesinhesapta ve bilanço ile kâr ve zarar hesaplarında gösterilen rakamların kabule şayan bulunmuş olduğunu arz ederiz.

Sayıştay Başkanı
S. Oran

D. : 1 Başkanı
F. Eke

D. : 2 Başkanı
Y. Ziya Aslan

D. : 3 Başkanı
R. Bakuy

D. : 4 Başkanı
M. Ali Apak

Üye
M. Menemencioglu

Üye
M. İhsan Erenli

Üye
N. Başak

Üye
F. Özbudun

Üye
M. Ali Hemen

Üye
A. Ragıp Ögel

Üye
A. Kemalettin Arıçay

Üye
F. Aktulga

Üye
A. Talat Dengel

Üye
F. Işık

Üye
F. Beşkardeş

Üye V.
H. Payver

Savcı
E. Arkan

Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1943 yılı Kesinhesap Kanun tasarısı
(1/176)

T. C.

27 . II . 1950

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 245 - 6/813

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1943 yılı Kesinhesabı hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 16. II. 1950 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısının gerekçe ve ilişikleriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Ş. Günaltay

Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1943 Akçalı yılı Kesinhesap gerekçesi

Madde 1 — 1 Haziran 1943 - 31 . I . 1944 devresi içindeki Devlet Denizyolları İşletme Genel Müdürlüğünün ve 1 . II . 1944 - 31 . V . 1944 dönemine ait olarak da Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü masrafları bilânçoya bağlı masraf Kesinhesap cetvelinde de görüleceği veçhile 22 793 231,72 liradan ibaret olup bu giderlerin bölüm ve maddelere ne suretle ayrılmış olduğu cetvelde gösterilmiştir.

Madde 2 — Umum Müdürlüğün bu yıla ait gelirleri 4517 sayılı Kanunun muvakkat 3 ncü maddesi gereğince mülga liman işletmesinin 1943 Akçalı yılı Bütçe Kanununa bağlı (B) işareti cetvelde yazılı varidat nevilerinden bu kanunun neşri tarihinden sonra yapılan tahsilât da itibara alınarak tanzim edilen kesinhesap cetvelinde görüldüğü üzere (31 833 774,05) lira olarak tahakkuk etmiş ve bundan 29 450 803,35 lirası yılı içinde tahsil olunarak artan 2 362 970,70 lirası bilânçonun aktif kısmında görülen cari ve borçlu hesaplar içine alınmıştır.

Madde 3 — Senesi içinde sarfedilmeyip usulen iptali lâzımgelen ödenek artımlarının bu suretle imhası için teklif olunmuştur.

Madde 4 — 3633 sayılı Teşkilât Kanunu gereğince idare kesinhesabı, gelir ve gider cetvelleriyle kâr ve zarar, bilânço tablolarından ve sermaye müfredat hesaplarından tereküp etmekte ve bu kanuni lâzimeye nazaran tanzim olunan bilânçonun kesinleşmesi için onaylanması mak-sadına mâtuftur.

Madde 5 — Kanunun yayım ve hükümlerinin ne suretle yürütüleceğini göstermektedir.

Sayıştay Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Sayıştay Komisyonu

Esas No. 1/176 - 3/168

Karar No. 25

26 . V . 1951

Yüksek Başkanlığa

Devlet Denizyolları İşletme Genel Müdürlüğünün 1943 Bütçe yılı kesinhesabı hakkında Başbakanlığın 27 . II . 1950 gün ve 71-245/6-813 sayılı yazısı ile teklif olunan kanun tasarısı Sayıştayın Uygunluk Bildirimiyle birlikte ve Sayıştay Başkanetçisi Nihat Başkar'la Devlet Denizyolları Genel Muhasebe Müdür Muavini Abdullah Arınmış hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

1. Ödenekler :

1943 Bütçesiyle kabul edilen ödenek miktarı 16 814 153 lira olup buna aşağıdaki miktarların ilâvesiyle;

4.935.000	4550 sayılı Kanununun 1 nei maddesi gereğince eklenen
542.200	4550 sayılı Kanununun 2 nei maddesiyle verilen fevkalâde ödenek
2.600.868,14	4517 sayılı Kanunun geçici 3 neü maddesi gereğince mülga limanlar İdaresinden devralınan
50.000,00	4517 sayılı Kanununun muvakkat 4 neü maddesi gereğince eklenen
132.000,00	4567 sayılı Kanun gereğince verilen fevkalâde ödenek
193.480,58	Mülhak Bütçe Kanununun 8 nei maddesi gereğince ödeneğe ilâveten gösterilen

8.453.548,72 Toplam

Ödenek miktarı 25 267 701 lira 72 kuruşa bağı olmuş ve Uygunluk Bildiriminde de bu suretle gösterilmiş olduğu halde İdarenin kesin hesabında 193.480.lira 58 kuruş noksaiyle 25.074.221 lira 14 kuruş bulunduğu görülmüştür.

Yapılan incelemede :

Bu farkın (mütenevvi masraflar) adı altındaki 5 nei bölümün 5 nei reddiyat tertibinde olduğu ve bu tertipte mevcut 5075 lira 44 kuruş ödeneğe karşılık 198 556 lira 02 kuruş harcandığı cihetle aradaki 193 480 lira 58 kuruşun Mülhak Bütçe Kanununun 8 nei maddesi gereğince ödeneğe ilâveten gösterilemesi icabettiği

halde idarece bu işlemin yapılmamış olmasından ileri geldiği anlaşılmış ve Uygunluk Bildiriminde gösterilen 25 267 701 lira 72 kuruş ödenek olarak kabul edilmiştir.

2. Giderler :

Kesinhesapta ve Uygunluk Bildiriminde birbirine uygun olarak 22 793 231 lira 72 kuruştur.

3. Ödenek Bakıyesi :

Komisyonumuzca kabul edilen ödeneklere ve giderlere göre 2 474 470 liranın yok edilmesi gerektiği anlaşılmıştır.

4. Gelirler :

Tahakkukat : Kesinhesapta ve Uygunluk Bildiriminde birbirine uygun olarak 31 833 774 lira 05 kuruş bulunduğu görülmüştür.

Tahsilât : Kesinhesapta ve Uygunluk Bildiriminde birbirine uygun olarak 29 450 803 lira 35 kuruş bulunduğu görülmüştür.

Yukarda arzolan sebeplerle kabul edilen gelirler giderler ve ödenek miktarlarına göre değişik olarak ve idarenin bilânçosu ile kâr ve zarar hesabının tasdiki hakkında bir madde eklenmek suretiyle düzenlenmiş bulunan kanun tasarısı Kamutayın yüksek tasvibine arz edilmek üzere sunuldu.

Sayıştay Komis. Bşk.

Siird

Ş. Türkoğan

Kâtip

Mardin

A. Bayar

Melatya

M. Kulu

Kırklareli

M. Erbil

İmzada bulunamadı

Siird

C. Yardım

İmzada bulunamadı

Tokad

H. Koyutürk

Sözcü

İsparta

S. Bilgiç

Çorum

Ş. Gürses

İmzada bulunamadı

Aydın

Ş. Hasırcı

Samsun

H. Alişan

Tekirdağ

H. Bingül

İmzada bulunamadı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1943 Akçalı yılı Kesinhesap Kanunu tasarısı

MADDE 1. — Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1943 akçalı yılı giderleri ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 22 793 231,72 liradır.

MADDE 2. — Adı geçen Umum Müdürlüğün aynı yıl gelir tahsilâtı (B) cetvelinde gösterildiği üzere 29 450 803,35 liradır.

MADDE 3. — Ödeneklerden harcanmayan ve (A) cetvelinde bir sütunda gösterilen 2 474 470 lira ödenek artımı iptal olunmuştur.

MADDE 4. — Umum Müdürlüğün (C) cetvelinde gösterilen 1943 akçalı yılı bilançosu ile kâr ve zarar hesabı onaylanmıştır.

MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu kanunun hükümlerini Ulaştırma ve Maliye Bakanları yürütür.

Başbakan <i>Ş. Günaltay</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>N. Erim</i>
Devlet Bakanı <i>C. S. Barlas</i>	Adalet Bakanı <i>F. Sirmen</i>
Millî Savunma Bakanı <i>H. Çakır</i>	İçişleri Bakanı <i>E. Erişirgil</i>
Dışişleri Bakanı <i>N. Sadak</i>	Maliye Bakanı <i>İ. R. Aksal</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>T. Banguoğlu</i>	Bayındırlık Bakanı <i>Ş. Adalan</i>
Eko. ve Ticaret Bakanı <i>V. Dicleli</i>	Sa. ve So. Y. Bakanı <i>Dr. K. Bayizit</i>
G. ve Tekel Bakanı <i>Dr. F. Ş. Bürge</i>	Tarım Bakanı <i>Cavid Oral</i>
Ulaştırma Bakanı <i>Dr. K. Sattır</i>	Çalışma Bakanı <i>R. Ş. Sırer</i>
İşletmeler Bakanı <i>M. Birsal</i>	

-SAYIŞTAY KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1943 Bütçe yılı Kesinhesap Kanunu tasarısı

MADDE 1. — Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1943 Bütçe yılı gideri ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği gibi 22 793 231 lira 72 kuruştur.

MADDE 2. — Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1943 Bütçe yılı geliri ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği gibi 29 450 803 lira 35 kuruştur.

MADDE 3. — Ödenekten 1943 Bütçe yılı içinde harcanmayan ve (A) cetvelinin ayrı bir sütununda gösterilen 2 474 470 lira yokedilmiştir.

MADDE 4. — Adı geçen genel müdürlüğün 1943 Bütçe yılı bilançosu ile kâr ve zarar hesabı onaylanmıştır.

MADDE 5. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

A - CETVELİ

B.	Ödeneğin çeşidi	Ödenekler		Giderler		Yokedilen denekler	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
1	Ücret ve yevmiyeler ve 4178 sayılı Kanuna göre verilecek zamlar	5 229 549	97	5 035 052	33	194 497	64
2	Harcırah	101 659	61	45 280	60	56 379	01
3	Ecnebi memleketlere gönderilecek memur ve talebelerin ücret ve harcırah ve masrafları	188 292	50	122 778	19	65 514	31
4	İçtimai yardım tahsisat, tazminatlar	765 415	22	645 174	18	120 268	04
5	Mütenevvi masraflar	444 412	86	355 417	98	88 994	88
6	Daimî idare masrafları	361 118	67	328 017	03	33 101	64
7	İşletme masrafları	15 196 738	24	14 480 935	86	715 802	38
8	Sosyete Şilebin mubayaası için çıkarılan bononun itfa ve sair acyo masrafları	150 000		150 000		—	
9	4229 sayılı Kanun mucibince çıkarılmış olan bir buçuk milyon lirahık bononun itfa hissesi	200 000		200 000		—	
10	Cumhuriyet Merkez Bankası hissesi	226 508		226 508		—	
11	Devlet Reisine ait Deniz vasıtalarının bilûmum ücret ve işletme masrafları	794 400		401 354	97	393 045	03
12	Doklar ve kızaklar inşaat ve tamirat ve mal zeme mubayaatı istimplâk, ücret, yevmiye, harcırah ve müteferrik bilûmum bedel ve masrafları	750 000		46 759	95	703 240	05
13	Hazineye ödenecek borçlar	717 880	65	623 741	35	94 139	30
14	Mefsuh İzmir ve Trabzon Limanı şirketleri memur tazminatı	9 726		255		9 471	
15	1940 ve 1942 yılları karşılıksız borçları	132 000		131 983	28	16	72
		25 267 701	72	22 793 231	72	2 474 470	00

B - CETVELİ

B.	M.	Gelirin çeşidi	Bütçede yazılı muhammenat Lira	Tahsilât Lira	K.
1		İşletme hasılatı			
	1	Munzam posta seferleri hasılatı	8 200 000	12 677 878	64
	2	İstanbul ve civarı iç hatları ve Yalova hattı hasılatı (Ha- liç dâhil)	2 000 000	2 427 619	41
	3	İzmir Körfez hattı hasılatı	300 000	358 261	51
	4	Zuhurat seferleri	380 000	818 777	63
	5	Van işletmesi hasılatı	100 000	74 576	80
2		Tâli işletmeler hasılatı			
	1	Fabrikalar, doklar ve atelyeler hasılatı	200 000	388 974	85
	2	Gemi kurtarma hasılatı	150 000	228 188	32
	3	Kılavuzluk ve romorkörlük hasılatı	100 000	207 928	53
	4	Şilepçilik hasılatı	3 750 000	6 561 239	88
3		Müteferrik hasılat	90 000	873 811	60
4		Devlet Reisine ait deniz vasıtaları için umumi muvazeneden yardım	749 400	794 400	
5		Hazineden yardım	750 000	750 000	
H.		4517 sayılı Kanununun muvakkat 3 ncü maddesi gereğince	2 488 330	3 289 146	18
		Toplam	19 302 730	29 450 803	35

Devlet Denizyolları ve Tâmasları İşletme Genel Müdürlüğüne 1943 yılı bilançosu

AKTİF	Müfredat		Yakûn			PASİF	
	Lira	K.	Lira	K.		Lira	K.
Kasa	198.062,43				Asli sermaye		32.899.076,07
Bankalardaki mevduat	7.439.782,20				İhtiyat sermaye:		3.251.351,79
Esham ve tahvilât	2.739.552,—		10.377.396,63		Tecdit sermayesi:		6.738.615,53
Muhtelif borçlular:					Sigorta sermayesi:		2.788.369,12
Muhtelif borçlular	11.878.059,63				Çıkarılan bonolar:		1.850.000,—
Tarife hâsılatı carisi	431.000,54				Muhtelif alacaklılar ve cari hesaplar:		
Cari hesaplar	100.275,69				Muhtelif alacaklılar:	4.853.906,96	
Borçlar muvakkat hesaplar	6.831.132,19				Bütçe emaneti	1.522.223,18	
İstihlakler	851.825,50		20.092.293,55		Alacaklı muvakkat hesaplar	8.647.777,14	
Stok ve derdesti ikmal malzeme:					Bâyiler	953.180,01	
Malzeme ambarları	4.535.723,41				Vergiler	537.453,79	16.514.541,08
Kömür depoları	460.880,89				Nâzım hesaplar:		1.040.031,12
Mazot depoları	30.222,36				Sâfi kâr	7.035.645,17	
Bunkerler	86.923,13				% 20 ihtiyat sermayeye	1.407.129,03	
Gemi işe hesapları	104.914,76				Kâr	5.628.516,14	5.628.516,14
Derdesti ikmal işler	901.963,41		6.120.627,96				
Sabit kıymetler:							
Arazi ve arsalar	1.302.607,24						
Binalar	6.685.794,23						
Sabit tesisat	6.613.862,40						
Vasıtalar ve envanterleri	15.927.345,99						
Makine, alât ve müteharrik Tes.	1.388.482,98						
Demirbaş eşya ve mefruşat	1.112.058,75		33.030.151,59				
Nâzım hesaplar:			1.040.031,12				
Umumi yekûn			70.660.500,85				70.660.500,85

Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1943 yılı Kâr ve Zarar hesabı

<i>M A S A R İ F A T</i>	Lira	K.	<i>V A R İ D A T</i>	Lira	K.
Umumi idare masrafları	3 107 691	70	İşletme hasılatı	29 783 240	21
İşletme masrafları	12 906 941	46	Fabrikalar hasılatı	426 722	24
Tamir masrafları	6 341 028	36	Mütenevvi hasılat	1 623 811	60
Amortismanlar	1 143 580	52			
Dahili Sigorta	544 190	62			
Derdest ikmal iş ve siparişler karşılığı	754 696	22			
	24 798 128	88			
Kâr	7 035 645	17			
	<u>31 833 774</u>	<u>05</u>		<u>31 833 774</u>	<u>05</u>

